

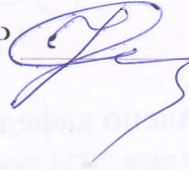
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра психології, педагогіки та суспільних дисциплін

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від « 12 » 12 2024 № 5

Голова НМР

Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма

навчальної дисципліни

«Психодіагностика»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

денної та заочної форм навчання

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність 053 «Психологія»

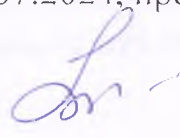
освітня програма «Психологія»

статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2024

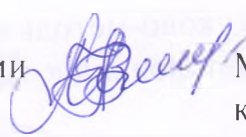
Робоча програма навчальної дисципліни «Психодіагностика» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету від 12.07.2024, протокол № 19.

Укладач:

I. Петухова, кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри психології,
педагогіки та суспільних дисциплін

Гарант освітньої програми

М. Зупнікова, к.психол.н., доцент, доцент
кафедри психології, педагогіки та
суспільних дисциплін

Розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та суспільних дисциплін протокол від «5» грудня 2024 року, №8

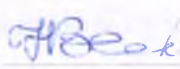
Завідувач кафедри

I. Петухова, к.пед.н., доцент

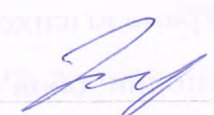
Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від «12» грудня 2024, №5

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій, спорту та реабілітації

Н. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу

I. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри психології, педагогіки
та суспільних дисциплін
Протокол від ____ 202__ р. №.

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання	5
2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.3. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.4. Рейтинг-план.....	8
2.5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	10
3. Програма навчальної дисципліни	11
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	17
5. Засоби діагностики результатів навчання.....	20
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю.....	21
7. Рекомендована література	24

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Психодіагностика» відноситься до навчальних дисциплін циклу професійної підготовки освітньої програми професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 053 «Психологія».

Мета навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти спеціальних знань і навичок психологічної діагностики у системі профвідбору та профконсультування, у клініко-консультаційній службі, у закладах освіти, охорони здоров'я, у системі державних установ та організацій, у сфері бізнесу і менеджменту.

Завдання навчальної дисципліни: розкрити стан розвитку вітчизняної та світової психодіагностики, визначити загальні проблеми розвитку психодіагностики на сучасному етапі; осмислити зв'язки між теоретичними основами психодіагностики та психодіагностичною практикою; сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань щодо адаптації психодіагностичних методик, принципів і правил їх застосування, оцінки ефективності; сформувати практичні уміння з планування і проведення психодіагностичного обстеження та узагальнення психодіагностичних висновків; сформувати практичні вміння з організації і проведення психодіагностичних процедур у роботі з різними категоріями досліджуваних; засвоїти основні принципи психодіагностичної діяльності психолога; активувати прагнення здобувачів вищої освіти до подальшого професійного і особистісного зростання.

Предметом психодіагностики виступають методологічні, теоретичні, конкретні методичні принципи побудови психодіагностичних інструментів та формування психодіагностичного висновку.

Об'єкт психодіагностики – це конкретна людина, що є носієм (власником) різних індивідуальних психічних властивостей

Форми організації навчання: денна, заочна.

Методи та форми навчання: методи: теоретичного та емпіричного дослідження, аналізу даних, технології психологічної допомоги; складання психологічних характеристик, власних проєктів, методики досліджень та інтерпретації отриманих даних.

Форма організації: лекційні, семінарські, практичні заняття, індивідуальна й самостійна робота.

Програмою курсу передбачено лекційні, семінарські та практичні заняття, індивідуально-консультаційна та самостійна робота здобувача вищої освіти.

Методика проведення лекційних, семінарських та практичних занять базується на проблемних, ігрових та інших формах навчання, які розвивають індивідуальність здобувача вищої освіти, їхню емоційну, творчу активність, самостійність мислення, здатність сприймати, інтерпретувати й аналізувати навчальні, наукові тексти.

Під час лекційних, семінарських та практичних занять застосовуються інноваційні інтерактивні методи навчання: тренінги, кейси, круглі столи, конференції, дебати, проєктний метод, творчі, тестові завдання, ігрові (імітаційні, рольові, ділові ігри), мультимедійні технології.

На лекційних заняттях здобувачі вищої освіти отримують інформацію про теоретичні аспекти курсу.

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних психологічних досліджень. Наведені у програмі питання для самоконтролю покликані зорієнтувати здобувачів на вивчення і практичне засвоєння психодіагностичного інструментарію, формування здатності узагальнити отримані результати через психодіагностичний висновок, а також становитимуть основу при формуванні екзаменаційних білетів з курсу «Психодіагностика».

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій, тез на наукові конференції і спрямовані на висвітлення результатів власного емпіричного дослідження. Навчальна дисципліна «Психодіагностика» передбачає написання здобувачами вищої освіти курсової роботи.

Формою підсумкового контролю знань є екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Обов'язкова	
Модулів – 3	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр	
	4-й	4-й
	Лекції	
	16 год.	4 год.
	Семінарські	
	12 год.	2 год.
	Практичні	
	20 год.	2 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	110 год.
	Індивід.-консультац. робота:	
	2 год.	2 год.
<i>Курсова робота – 30 год.</i>		
Форма семестрового контролю: екзамен		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
ЗК3. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.	ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.	ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесні.	ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).	ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.	ПР 19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.
СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.	ПР 20. Знати, розуміти та дотримуватися принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесні у професійній діяльності.
СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Супутніми для вивчення цієї дисципліни є «Загальна психологія».

Наступними для цієї дисципліни буде вивчення предметів «Психодіагностична практика».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСБ-24-1, ПСБз-24-1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		л	с	п	І. р.	С. р		л	с	п	І.к. р	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль I = 1,8 зал. кред. (53 год.) - для денної ф/н Модуль I = 1,7 зал. кред. (50 год.) - для заочної ф/н													
<i>Змістовий модуль №1. Науково-теоретичні засади психодіагностики</i>													
Тема 1. Введення у психодіагностику	14	4	2			8	13	2				11	
Тема 2. Загальні проблеми психодіагностичної теорії і практики	13	4	2			7	11					11	
Тема 3. Класифікація і характеристика основних психодіагностичних методів	13	4	2			7	13		2			11	
Тема 4. Етика психодіагностичних досліджень	13	4	2			7	13	2				11	
<i>Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)</i>													
Разом за Модулем 1	53	16	8	-		29	50	4	2			44	
Модуль II = 2,2 зал. кред. (67 год.) - для денної ф/н Модуль II = 2,3 зал. кред. (70 год.) - для заочної ф/н													
<i>Змістовий модуль №2. Практика застосування психодіагностичних методів</i>													
Тема 5. Особливості застосування проєктивних методик	11			4		7	11					11	
Тема 6. Психодіагностика властивостей особистості	11			4		7	13			2		11	
Тема 7. Психодіагностика психічних процесів	11			4		7	11					11	
Тема 8. Психодіагностика психічних станів	11			4		7	11					11	
Тема 9. Психодіагностика міжособистісних відносин	13		2	2	2	7	13				2	11	
Тема 10. Психодіагностика девіантної поведінки	10		2	2		6	11					11	
Разом за Модулем 2	67	-	4	20	2	41	70			2	2	66	
<i>Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE</i>													
Разом з курсу	120	16	12	20	2	70	120	4	2	2	2	110	
Модуль III = 1 зал. кред. (30 год.)													
Курсова робота	30						30						
Форма підсумкового контролю – екзамен													
Усього годин	150	16	12	20	2	70	150	4	2	2	2	110	

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практичне, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів) Денна форма	Вага оцінки (кількість балів) Заочна форма
Модуль 1					
4/2 2/0 8/11	Тема 1. Введення у психодіагностику	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	0 2 0	0 0 3
4/0 2/0 7/11	Тема 2. Загальні проблеми психодіагностичної теорії і практики	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефаківців.	0 2 0	0 0 0
4/0 2/2 7/11	Тема 3. Класифікація і характеристика основних психодіагностичних методів	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПР 19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	0 2 0	0 10 0
4/2 2/0 7/11	Тема 4. Етика психодіагностичних досліджень	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	0 2 0	0 0 0

	Контрольна робота 1			4	-
53/50	Усього за модулем 1			12	10
Модуль 2					
0/0 4/0 7/11	Тема 5. Особливості застосування проєктивних методик	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	0 4 0	0 0 0
0/0 4/2 7/11	Тема 6. Психодіагностика властивостей особистості	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. ПР 20. Знати, розуміти та дотримуватися принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності у професійній діяльності	0 4 0	0 10 0
0/0 4/0 7/11	Тема 7. Психодіагностика психічних процесів	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР 19. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії	0 4 0	0 0 0
0/0 4/0 7/11	Тема 8. Психодіагностика психічних станів	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	0 4 0	0 0 0
0/0 2/0 2/0 7/11 2/2	Тема 9. Психодіагностика міжособистісних відносин	Лекція Семінарське заняття Практичне заняття Самостійна робота Індивідуально-консультативне завдання	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	0 2 2 0 5	0 0 0 0 15
0/0 2/0 2/0 6/11	Тема 10. Психодіагностика девіантної поведінки	Лекція Семінарське заняття Практичне заняття Самостійна робота	ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	0 2 2 0	0 0 0 0

			ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.		
	Контрольна робота 2			4	10
67/70	Усього за модулем 2			33	35
	Модуль 3				
	* Курсова робота			100	100
30	Усього за модулем 3			100	100
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5	5
Екзамен				50	50
Усього за курсом				100	100

* Курсова робота оцінюється за 100 бальною шкалою відповідно до методичних рекомендацій з виконання курсових робіт.

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протоколи психодіагностичних методик

Ключі для підрахунку сировинних результатів методик

Zoom, Moodle

Мультимедійний супровід освітнього процесу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ

Тема 1. Введення у психодіагностику

План лекційного заняття

1. Предмет, мета, завдання та принципи психодіагностики
2. Структура психодіагностики та сфери застосування
3. Основні діагностичні підходи
4. Методи психодіагностики та їх класифікація
5. Історія світової та вітчизняної психодіагностики

План семінарського заняття

1. Предмет, мета, завдання та принципи психодіагностики
2. Структура психодіагностики та сфери застосування
3. Основні діагностичні підходи
4. Методи психодіагностики та їх класифікація
5. Історія світової та вітчизняної психодіагностики

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Історіографія вітчизняного тестування
2. Ідеї вітчизняних дослідників про вивчення особистості в контексті її психодіагностики
3. Перші спроби застосування тестів у вітчизняних навчально-виховних закладах
4. Психодіагностичні погляди Ф. Гальтона, Дж. Кэттелла, Г. Еббінгауза, Е. Крепеліна, А. Біне
5. Психодіагностичні праці вітчизняних дослідників
6. Науково-практичні установи, що забезпечували психодіагностичним інструментарієм освітній простір України починаючи з 20-30 рр. ХХ століття і до сьогодні

Перелік питань для самоконтролю

1. Що вивчає психологічна діагностика?
2. Які предмет і завдання психодіагностики?
3. Які критерії об'єктивності методів психодіагностики?
4. Що визначає структуру сучасної психодіагностики?
5. Як пов'язана психодіагностика з іншими напрямками досліджень?
6. Чим методика відрізняється від методу?

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [4]

інформаційні ресурси: [6,9,10,11]

міжнародні видання: [13]

Тема 2. Загальні проблеми психодіагностичної теорії і практики

План лекційного заняття

1. Сучасні проблеми розвитку психодіагностики
2. Перспективи психодіагностичної теорії і практики

План семінарського заняття

1. Особливості розвитку психодіагностики в Україні і світі
2. Перспективні напрями психодіагностичних досліджень у різні періоди психодіагностичної теорії і практики

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Актуальний стан та перспективи розвитку психодіагностики в Україні
2. Донаукове використання психодіагностичних процедур
3. Комп'ютеризовані психодіагностичні тести: порівняльний аналіз зарубіжних та вітчизняних методик
4. Особливості гуманізації психодіагностичної діяльності

5. Реалізація принципу коректності при розробці психодіагностичних методик
6. Соціокультурні аспекти психодіагностики.

Перелік питань для самоконтролю

1. Чому існує вимога обмеження розповсюдження методик?
2. Як забезпечується право клієнта на таємницю особистості?
3. Назвіть принципи, що входять до етичного кодексу психолога-діагноста.
4. Які проблеми можуть виникати при діагностуванні дітей?
5. Яких правил варто дотримуватися при оголошенні діагностичних результатів?

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [4]

інформаційні ресурси: [6,9,10,11]

міжнародні видання: [14]

Тема 3. Класифікація і характеристика основних психодіагностичних методів

План лекційного заняття

1. Спостереження як основний метод отримання даних про особистість
2. Експеримент. Різновиди експерименту, процедура організації
3. Тестування у діагностиці особистості
4. Аналіз продуктів діяльності
5. Контент аналіз
6. Соціометрія як один із методів діагностики соціального статусу

План семінарського заняття

1. Тести: види, передумови застосування
2. Обов'язкові маркери якісного особистісного опитувальника
3. Особливості застосування проєктивних методів у роботі із різними запитам

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Психофізіологічні методи: приклади і особливості організації, проведення
2. Електро і магнітоенцефалограми як різновид діагностики: причини і особливості організації даних досліджень
3. Сутність методу викликаних потенціалів
4. Реєстрація електричної активності шкіри: причини і особливості організації дослідження
5. Реєстрація реакції очей: причини і особливості організації дослідження
6. Дослідження нейродинамічних властивостей людини

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягають переваги та обмеження особистісних опитувальників?
2. У чому полягає складність організації психодіагностичних досліджень на основі проєктивних методів?
3. З якою метою застосовуються психофізіологічні методи дослідження?
4. Як називаються методики, призначені для оцінки ступеня знань, навичок, умінь?
5. Яких умов варто обов'язково дотриматися, аби скласти якісну анкету?

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [4]

інформаційні ресурси [6,9,10,11]

міжнародні видання [15]

Тема 4. Етика психодіагностичних досліджень

План лекційного заняття

1. Умови планування психологічних досліджень
2. Етика взаємодії з досліджуваними. Етичні принципи, яких дотримується психолог під час психодіагностичного дослідження
3. Етичні проблеми психодіагностики
4. Формулювання психодіагностичного висновку (звіту, діагнозу)

План семінарського заняття

1. Види вимірювальних шкал
2. Істинний показник репрезентативності завдань у тесті. Поняття «похибка вимірювання»
3. Етапи створення тесту

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Етичні аспекти психологічної діагностики
2. Вимоги до складання психодіагностичного висновку

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрийте сутність поняття «шкалювання», визначте його значення в контексті психодіагностичної практики
2. Перерахуйте види вимірювальних шкал
3. У чому полягає значення репрезентативності завдань у тесті?
4. Що таке істинний показник і похибка вимірювання?
5. Перерахуйте етапи створення тесту
6. Пригадайте і охарактеризуйте основні етичні принципи психодіагностики

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [4]

інформаційні ресурси: [6,9,10,11]

міжнародні видання: [13]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2.

ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДІВ

Тема 5. Особливості застосування проєктивних методик

План практичного заняття

1. Методика чорнильних плям Г. Роршаха
2. Будинок-Дерево-Людина
3. Малюнок сім'ї
4. Неіснуюча тварина
5. Незавершені речення
6. Баранець у пляшці
7. Психогіометричний тест
8. Куб у пустелі
9. Тест Люшера

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Колір у проєктивному малюванні: ознаки та інтерпретації
2. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні ліній
3. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні будинку
4. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні дерева
5. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні людини
6. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні сім'ї

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення проєктивним методикам
2. У чому полягає їх основна відмінність від тестів інших форм
3. Перерахуйте запропоновані проєктивні методики, пригадайте ті, із якими ви вже стикалися під час проходження ознайомлювальної практики

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [3,4]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання: [13]

Тема 6. Психодіагностика властивостей особистості

План практичного заняття

1. Психодіагностика типу темпераменту за методикою Г. Айзенка
2. Психодіагностика акцентуацій характеру Х. Шмішека, К. Леонгарда

3. Методика ММРІ
4. Методика визначення «типу особистості» і «ймовірних розладів» Дж. Олдхема, Л.Морріса
5. Методика багатофакторного дослідження особистості Р.Кеттела
6. Методика «Психотипи особистості»

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Програма комплексного дослідження психічних властивостей особистості
2. Опитувальник Я. Стреляу: інтерпретація, валідність та надійність отриманих даних
3. Характеристики особистісного опитувальника Р. Кеттелла

Перелік питань для самоконтролю

1. Перерахуйте і проаналізуйте методики діагностування типів темпераменту
2. У чому полягають особливості психологічної взаємодії з людьми різного типу темпераменту?
3. Визначте основні характеристики акцентуацій характеру
4. Перерахуйте методики, що досліджують риси характеру

Рекомендована література:

основна: [1]

допоміжна: [3,4]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання: [13]

Тема 7. Психодіагностика психічних процесів

План практичного заняття

1. «Оперативна пам'ять»
2. «Образна пам'ять»
3. «10 слів»
4. «Логічне та механічне запам'ятовування»
5. «Піктограми»
6. «Коректурна проба»
7. «Таблиці Шульте»
8. «Розподіл чисел»
9. «Червоно-чорна таблиця»
10. «Методика Мюнстерберга»
11. «Складні аналогії»
12. «Числові ряди»
13. «Анаграми»

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Професійно значущі особливості психічних процесів та прийоми їх вдосконалення
2. Характеристика людини за почерком (О. Фармагей)

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає зміст психічного процесу «увага», фізіологічні основи уваги?
2. Розкрийте види та функції уваги
3. Визначте фактори, що впливають на обсяг і якість уваги
4. Назвіть види та властивості пам'яті
5. Перерахуйте види і операції мислення.
6. Проаналізуйте властивості мислення

Рекомендована література:

основна: [1,2]

допоміжна: [3,4]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання: [13]

Тема 8. Психодіагностика психічних станів

План практичного заняття

1. Методика діагностики оперативної оцінки самопочуття, активності, настрою
2. Методика дослідження рівня тривожності Тейлора
3. Методика діагностики самооцінки психічних станів Г. Айзенка
4. Методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Л. Вассермана

5. Методика експрес-діагностики неврозу К. Хека, Х. Хесса
6. Методика діагностики рівня невротизації Л. Вассермана
7. Методика діагностики показників і форм агресії А. Басса, А. Даркі
8. Методика діагностики типу емоційної реакції на впливи стимулів оточуючого середовища В.Бойка
9. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. Бойка

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Методика діагностики рівня суб'єктивного відчуття самотності Д. Рассела, М. Фергюсона
2. Методика діагностики потреби у пошуках відчуттів М. Цукермана
3. Методика диференційної діагностики депресивних станів Зунге і Жмурова
4. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В.Бойка
5. Методика діагностики рівня агресивності А. Асінгера

Перелік питань для самоконтролю.

1. Які показники покладено в основу визначення професійного вигорання?
2. Перерахуйте авторів, які створили методики для визначення рівня тривоги і депресії особистості
3. Хто запропонував «Методику діагностики рівня соціальної фрустрації»?

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [3,4,5]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання: [13]

Тема 9. Психодіагностика міжособистісних відносин

План семінарського заняття

1. Методи дослідження міжособистісних відносин
2. Особливості дослідження міжособистісних відносин

План практичного заняття

1. Методика діагностики спрямованості особистості Б. Басса
2. Методика діагностики міжособистісних відносин Т. Лірі
3. Методика Р. Жіля
4. Методика діагностики батьківського ставлення А. Варга, В. Століна
5. Методика «Q-сортування» В. Стефансона
6. Методика діагностики між особистих та міжгрупових відносин (соціометрія) Дж. Морено

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Психодіагностика відносин у сім'ї
2. Методи психологічної діагностики статусу, самопочуття особистості у навчальному колективі

План індивідуально-консультативної роботи

Психодіагностика професійної спрямованості особистості: добір методик, діагностика за складеною програмою, складання психодіагностичного висновку

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає відмінність психодіагностичних методик, що визначають міжособистісний статус людини у групі від методів діагностики властивостей особистості?
2. Перерахуйте міжособистісні психодіагностичні методики
3. Охарактеризуйте переваги і недоліки організації і обробки результатів за міжособистісними психодіагностичними методиками

Рекомендована література:

основна: [2]

допоміжна: [3,4,5]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання: [15]

Тема 10. Психодіагностика девіантної поведінки

План семінарського заняття

1. Поняття «девіантна поведінка»: визначення, класифікації, критерії виділення, структура.
2. Соціальні норми та механізми їх регулювання.

План практичного заняття

1. Опитувальник К. Янг на визначення Інтернет-залежності
2. Методика діагностики схильності особистості до девіантної поведінки
3. Тест на визначення схильності підлітка до вживання психотропних речовин

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Основні теорії девіантної поведінки: біологічні, психологічні, соціологічні.
2. Гендерні та вікові особливості девіантної поведінки.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому відмінність делінквентної та девіантної поведінки?
2. Перерахуйте умови формування делінквентної та девіантної поведінки
3. Розкрийте особливості перебігу делінквентної та девіантної поведінки неповнолітніх, дорослих

Рекомендована література:

основна: [1]

допоміжна: [3,4,5]

інформаційні ресурси: [7,8,12]

міжнародні видання [13]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розподіл балів за семінарське заняття

Критерії оцінювання	К-сть балів	
	Ден. ф/н	Заоч. ф/н
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2	8-10
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5	3-7
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1	1-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0	0

Розподіл балів за практичне заняття

Критерії оцінювання	К-сть балів	
	Ден. ф/н	Заоч. ф/н
Оцінюється робота здобувача, який у повному здійснив психодіагностичне дослідження: самостійно дібрав адекватний інструментарій, дотримався усіх вимог до організації і проведення, самостійно узагальнив отримані результати, сформулював психодіагностичний висновок на основі отриманих результаті.	2	8-10
Оцінюється робота здобувача, який в основному здійснив психодіагностичне дослідження: самостійно дібрав адекватний інструментарій, дотримався усіх вимог до організації і проведення, самостійно узагальнив отримані результати, сформулював психодіагностичний висновок на основі отриманих результаті. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися несуттєві неточності та незначні помилки.	1,5	4-7
Оцінюється робота здобувача, який фрагментарно виконав завдання.	1	1-3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не вправся із виконанням психодіагностичного завдання, або не виконав його.	0	0

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання включає обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення контактної заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи 1

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання денна/заочна
Теоретичні питання	1/-
Тестовий блок	3/-
Всього	4/-

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи 2

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання денна/заочна
Теоретичні питання	1/6
Тестовий блок	3/4
Всього	4/10

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальне завдання на тему «Психодіагностичне дослідження» включає розкриття наступних структурних компонентів:

1. Добір адекватного діагностичного інструментарію
2. Проведення самодослідження
3. Обрахування результатів
4. Формулювання психодіагностичного висновку

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів

К-сть балів		Критерії оцінювання
Ден. ф/н	Заоч. ф/н	
5	10	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу із урахуванням теоретичного підґрунтя з різних джерел, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками, оформлено у вигляді презентації
4,5	8-9	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу із урахуванням теоретичного підґрунтя з різних джерел, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками, у вигляді презентації не оформлено
4	6-7	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу, проте теоретичний аналіз представлений поверхово, оформлено у вигляді презентації
3,5	5	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу, проте теоретичний аналіз представлений поверхово, у вигляді презентації не оформлено
3	4	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу без опори на теоретичний аналіз, оформлено у вигляді презентації
2	3	Індивідуальне завдання має чіткий і послідовний виклад матеріалу без опори на теоретичний аналіз, у вигляді презентації не оформлено
1,5	2	Індивідуальне завдання представлено як власне бачення проблеми з опорою на власний попередній досвід, оформлено у вигляді презентації
1	1	Індивідуальне завдання представлено як власне бачення проблеми з опорою на власний попередній досвід, у вигляді презентації не оформлено
0	0	Індивідуальна робота не виконана

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

**Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці
за національною шкалою та шкалою ЄКТС**

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен/диференційований залік, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати екзамену оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно»).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	вані ресурси для здобуття результату
5/15	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ЄCTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
2	Семінарське / практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тестування;
- доповіді, есе, презентації;
- індивідуальні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації результатів самостійної, індивідуальної роботи та наукових досліджень;
- контрольна робота;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- курсова робота;
- екзамен.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Психодіагностика» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення семінарських, практичних занять, при перевірці самостійних робіт, виконанні індивідуальної, контрольних робіт і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати: відповіді на семінарських і практичних заняттях; результати контрольних робіт; результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачені навчальним планом; для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо); результати виконання завдань самостійної роботи здобувача; результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій (кейсів)).

З навчальної дисципліни «Психодіагностика» для здобувачів денної форми навчання передбачено 2 контрольні (модульні) роботи, для здобувачів заочної форми навчання – одна. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до модулю 1

1. Предмет, мета, завдання та принципи психодіагностики
2. Структура психодіагностики та сфери застосування
3. Основні діагностичні підходи
4. Методи психодіагностики та їх класифікація
5. Історія світової та вітчизняної психодіагностики
6. Історіографія вітчизняного тестування
7. Ідеї вітчизняних дослідників про вивчення особистості в контексті її психодіагностики
8. Перші спроби застосування тестів у вітчизняних навчально-виховних закладах
9. Психодіагностичні погляди Ф. Гальтона, Дж. Кэттелла, Г. Еббінгауза, Е. Крепеліна, А. Біне
10. Психодіагностичні праці М.С. Бершнтейна, М.Я. Басова, П.П. Блонского, С.Г. Геллерштейна, Н.Д. Левітова, Г.І. Россолімо, Ф.Е. Рибаківа, А.М. Мандирки, М.Ю. Сиркіна, І.П. Шпільрейна, А.М. Шуберта
11. Науково-практичні установи, що забезпечували психодіагностичним інструментарієм освітній простір України починаючи з 20-30 рр. ХХ століття і до сьогодні
12. Сучасні проблеми розвитку психодіагностики
13. Перспективи психодіагностичної теорії і практики
14. Актуальний стан та перспективи розвитку психодіагностики в Україні
15. Донаукове використання психодіагностичних процедур
16. Комп'ютеризовані психодіагностичні тести: порівняльний аналіз зарубіжних та вітчизняних методик
17. Особливості гуманізації психодіагностичної діяльності
18. Реалізація принципу коректності при розробці психодіагностичних методик
19. Соціокультурні аспекти психодіагностики.
20. Спостереження як основний метод отримання даних про особистість
21. Експеримент. Різновиди експерименту, процедура організації
22. Тестування у діагностиці особистості
23. Аналіз продуктів діяльності
24. Контент аналіз
25. Соціометрія як один із методів діагностики соціального статусу
26. Психофізіологічні методи: приклади і особливості організації, проведення

Перелік питань до модулю 2

1. Методика чорнильних плям Г. Роршаха
2. Будинок-Дерево-Людина
3. Малюнок сім'ї
4. Неіснуюча тварина
5. Незавершені речення
6. Баранець у плящі
7. Психогеоетричний тест
8. Куб у пустелі
9. Тест Люшера
10. Психодіагностика типу темпераменту за методикою Г. Айзенка
11. Психодіагностика акцентуацій характер Х. Шмішека, К. Леонгарда
12. Методика ММРІ
13. Методика визначення «типу особистості» і «ймовірних розладів» Дж. Олдхема, Л.Морріса
14. Методика багатофакторного дослідження особистості Р.Кеттела
15. Методика «Психотипи особистості»
16. Програма комплексного дослідження психічних властивостей особистості
17. Опитувальник Я. Стреляу: інтерпретація, валідність та надійність отриманих даних
18. Характеристики особистісного опитувальника Р. Кеттелла
19. «Оперативна пам'ять»
20. «Образна пам'ять»
21. «10 слів»
22. «Логічне та механічне запам'ятовування»
23. «Піктограми»
24. «Коректурна проба»
25. «Таблиці Шульте»
26. «Розподіл чисел»
27. «Червоно-чорна таблиця»
28. «Методика Мюнстерберга»
29. «Складні аналогії»
30. «Числові ряди»
31. «Анаграми»
32. Діагностика психоемоційних станів через проєктивні методики
33. Методика діагностики оперативної оцінки самопочуття, активності, настрою
34. Методика дослідження рівня тривожності Тейлора
35. Методика діагностики самооцінки психічних станів Г. Айзенка
36. Методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Л. Вассермана
37. Методика експрес-діагностики неврозу К. Хека, Х. Хесса
38. Методика діагностики рівня невротизації Л. Вассермана
39. Методика діагностики показників і форм агресії А. Басса, А. Даркі
40. Методика діагностики типу емоційної реакції на впливи стимулів оточуючого середовища В. Бойка
41. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. Бойка
42. Методика діагностики рівня суб'єктивного відчуття самотності Д. Рассела, М. Фергюсона
43. Методика діагностики потреби у пошуках відчуттів М. Цукермана
44. Методика диференційної діагностики депресивних станів Зунге і Жмурова
45. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В.Бойка
46. Методика діагностики рівня агресивності А. Асінгера
47. Методи дослідження міжособистісних відносин
48. Особливості дослідження міжособистісних відносин
49. Методика діагностики спрямованості особистості Б. Басса
50. Методика діагностики міжособистісних відносин Т. Лірі
51. Методика Р. Жилия
52. Методика діагностики батьківського ставлення А. Варга, В. Століна
53. Методика «Q-сортування» В. Стефансона
54. Методика діагностики між особистих та міжгрупових відносин (соціометрія) Дж. Морено

55. Психодіагностика відносин у сім'ї
56. Методи психологічної діагностики статусу, самопочуття особистості у навчальному колективі
57. Опитувальник К. Янг на визначення Інтернет-залежності
58. Методика діагностики схильності особистості до девіантної поведінки
59. Тест на визначення схильності підлітка до вживання психотропних речовин

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Дослідження нейродинамічних властивостей людини
2. Колір у проєктивному малюванні: ознаки та інтерпретації
3. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні ліній
4. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні будинку
5. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні дерева
6. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні людини
7. Проєктивні ознаки і інтерпретації у зображенні сім'ї
8. Переваги та недоліки проєктивних методик
9. Проєктивні методики в арсеналі психодіагноста
10. Особливості інтерпретації проєктивних методик
11. Психодіагностика темпераменту, характеру, здібностей
12. Розповсюджені психодіагностичні методики, що діагностують психічні властивості особистості
13. Психодіагностика темпераменту, характеру, здібностей
14. Розповсюджені психодіагностичні методики, що діагностують психічні властивості особистості
15. Програма комплексного дослідження психічних властивостей особистості
16. Опитувальник Я. Стреляу: інтерпретація, валідність та надійність отриманих даних
17. Характеристики особистісного опитувальника Р. Кеттелла
18. Увага. Психодіагностика уваги
19. Відчуття. Методи діагностики відчуттів
20. Сприймання. Методи діагностики сприймання
21. Пам'ять. Психодіагностика пам'яті
22. Мислення. Діагностика мислення
23. Уява. Діагностика уяви
24. Емоційно-вольова характеристика особистості, її діагностика
25. Професійно значущі особливості психічних процесів та прийоми їх вдосконалення
26. Характеристика людини за почерком (О. Фармагей)
27. Психодіагностика стресу
28. Психодіагностика тривоги
29. Психодіагностика депресії
30. Психодіагностика агресії
31. Психодіагностика фрустрації
32. Методика діагностики оперативної оцінки самопочуття, активності, настрою
33. Методика дослідження рівня тривожності Тейлора
34. Методика діагностики самооцінки психічних станів Г. Айзенка
35. Методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Л. Вассермана
36. Методика експрес-діагностики неврозу К. Хека, Х. Хесса
37. Методика діагностики рівня невротизації Л. Вассермана
38. Методика діагностики показників і форм агресії А. Басса, А. Даркі
39. Методика діагностики типу емоційної реакції на впливи стимулів оточуючого середовища В. Бойка
40. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. Бойка
41. Методика діагностики рівня суб'єктивного відчуття самотності Д. Рассела, М. Фергюсона
42. Методика діагностики потреби у пошуках відчуттів М. Цукермана
43. Методика диференційної діагностики депресивних станів Зунге і Жмурова

44. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. Бойка
45. Методика діагностики рівня агресивності А. Асінгера
46. Методи дослідження міжособистісних відносин
47. Особливості дослідження міжособистісних відносин
48. Психодіагностика відносин у сім'ї
49. Методи психологічної діагностики статусу, самопочуття особистості у навчальному колективі
50. Поняття про девіантну поведінку: визначення, класифікації, критерії виділення, структура.
51. Соціальні норми та механізми їх регулювання
52. Основні теорії девіантної поведінки: біологічні, психологічні, соціологічні
53. Гендерні та вікові особливості девіантної поведінки
54. Психодіагностика особистісного благополуччя
55. Психодіагностика копінгових стратегій
56. Психодіагностичні погляди Ф. Гальтона
57. Психодіагностичні погляди Дж. Кэттелла
58. Психодіагностичні погляди Г. Еббінгауза
59. Психодіагностичні погляди Е. Крепеліна
60. Психодіагностичні погляди А. Біне
61. Психодіагностичні погляди вітчизняних дослідників
62. Проблеми, з якими стикається сучасна психодіагностична наука і практика
63. Методики, які входять до переліку валідизованих методик і можуть бути використані у сучасній психодіагностичній практиці
64. Психодіагностика типу темпераменту за методикою Г. Айзенка
65. Психодіагностика акцентуацій характеру Х. Шмішека, К. Леонгарда
66. Методика ММРІ
67. Методика визначення «типу особистості» і «ймовірних розладів» Дж. Олдхема, Л. Морріса
68. Методика багатофакторного дослідження особистості Р. Кеттелла
69. Методика «Психотипи особистості»
70. Умови планування психологічних досліджень
71. Етика взаємодії з досліджуваними. Етичні принципи, яких дотримується психолог під час психодіагностичного дослідження
72. Етичні проблеми психодіагностики
73. Формулювання психодіагностичного висновку (звіту, діагнозу)
74. Стандартизація методів дослідження
75. Валідизація методик

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: Навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.
2. Основи психодіагностики: метод. рек. з навч. дисц. / Уклад.: А. Весельська, Г. Кострікіна, Л. Котлова, Г. Хворова. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. 31 с.

Допоміжна:

3. Кокун О.М., Мороз В.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України : метод. посіб. К. : Видавничий дім “Освіта України”, ФОП Маслаков Руслан Олександрович, 2021. 74 с.
4. Психодіагностика в клінічній психології : навч. посіб. / Л. М. Співак, А. М. Османова. К.: Університет «Україна», 2023. 146 с.
5. Психодіагностика: курс лекцій з дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 053 Психологія /укладачі І.О. Корнієнко, О.Ю. Воронова – Мукачево: МДУ, 2019. – 41 с. (1.5 д.а.)

Інформаційні ресурси Інтернет:

6. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia/tom-14/tom-14-vipusk-1>
7. Всеосвіта. Перелік психодіагностичних методик та методик для соціально-психологічних досліджень, що використовуються в роботі практичного психолога URL: <http://surl.li/glzca>
8. Всеукраїнська психодіагностична асоціація <https://vpa.org.ua/>
9. Дитячий психолог. Інструменти діагностики. URL: <http://surl.li/bwvxb>
10. Електронні ресурси та редактовані рукописи завершених праць наукових працівників ІСПП ім. М. Ярмаченка НАПН України постійно розміщуються в електронній бібліотеці НАПН України URL: <https://lib.iitta.gov.ua/view/divisions/ins=5Fspe=5Fped/>
11. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. URL: <https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/991>
12. Реєстр тестових методик України. URL: <https://vpa.org.ua/test-committee/reestr-testovih-metodik-ukrayni/>

Міжнародні видання:

13. Dolynska L., Zaushnikova M. Formation of communicative competence of the future speech therapist in the process of professional training. *Polish journal of science*. Warszawa : Global Science Center LP. 2020. №34. VOL. 2. P. 64-67.
14. Iryna V. Ievtushenko, Yevheniia M. Kaliuzhna, Olena O. Nezhynska The study of the self-development model in the context of structural security of the individual integrity (Дослідження моделі саморозвитку в контексті структурної забезпеченості цілісності особистості). *Journal of Intellectual Disability. Diagnosis and Treatment*, Vol. 8, No. 3, 2020, pp. 288-297. URL : <https://surl.li/chgzmj>
15. Svitlana M. Avramchenko, Iryna V. Ievtushenko, Yevheniia M. Kaliuzhna, Viktoriia V. Levchenko, Olena O. Nezhynska Professional Consciousness as a Subjective Component of a Personal Professional Development (Професійна свідомість як суб’єктивна складова професійного становлення особистості). *Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment*, 2021. Vol. 9, No. 5, pp. 536-545. URL: <https://surl.li/amxagl>